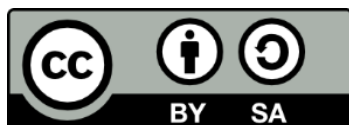

Σχολική Ψυχολογία

Ενότητα 1: Εισαγωγή

Βασιλική Γιαννούλη

Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σχολική Ψυχολογία

Βασικό σύγγραμμα –βιβλίο

Χρυσή Γ. Χατζηχρήστου

Τυπωθήτω 2011

Σχολική Ψυχολογία

- καθορισμός του ρόλου & της ειδικότητας
- εκπαίδευση – κατάρτιση - θεσμικό πλαίσιο –επαγγελματικοί σύλλογοι
- ψυχοδιαγνωστική αξιολόγηση παιδιών και εφήβων (αξιολόγηση-μέτρηση, αξιοπιστία, εγκυρότητα, στάθμιση κλιμάκων, αξιολόγηση νοητικών ικανοτήτων, αξιολόγηση της προσωπικότητας, αξιολόγηση συμπεριφοράς, αξιολόγηση μαθησιακής ικανότητας)
- εισαγωγή στη συμβουλευτική διαδικασία, στάδια, δεξιότητες και συμβουλευτική σχέση (παροχή ψυχολογικής βοήθειας από μη ειδικούς)
- ψυχολογική διαλεκτική συμβουλευτική στο σχολείο (εννοιολογικές προσεγγίσεις, διαστάσεις και χαρακτηριστικά της διαλεκτικής συμβουλευτικής, πολυπολιτισμική διαλεκτική συμβουλευτική, στάδια της διαλεκτικής συμβουλευτικής, μοντέλα διαλεκτικής συμβουλευτικής)

Σχολική Ψυχολογία

- διαχείριση κρίσεων = ελληνική εμπειρία (ορισμός, ταξινόμια κρίσεων, αναμενόμενες αντιδράσεις των παιδιών στην κρίση, φάσεις στάδια κρίσεων, συμβουλευτική διαχείρισης κρίσεων, ομάδες διαχείρισης κρίσεων)
- ψυχολογικές παρεμβάσεις για παιδιά και εφήβους
- παρεμβάσεις μαθησιακής υποστήριξης
- προγράμματα παρέμβασης στο σχολικό περιβάλλον (μοντέλα παροχής υπηρεσιών ΨΥ και εφαρμογής παρεμβατικών προγραμμάτων στο σχολείο, παρεμβατικά προγράμματα 1^{ους}, 2^{ους} πρόληψης, προγράμματα παραγωγής ψυχικής υγείας, μαθησιακής υποστήριξης, υποστήριξης παιδιών σε μεταβατικά στάδια, προγράμματα γονεϊκής εμπλοκής και προαγωγής της σχέσης της οικογένειας και του σχολείου)
- υπηρεσίες ψυχικής υγείας και φροντίδας παιδιών και εφήβων (σχολικές ψυχολογικές υπηρεσίες στο σχολείο, υπηρεσίες ψυχικής υγείας της κοινότητας, μοντέλα αποτελεσματικής παροχής ψυχολογικών υπηρεσιών στα σχολεία)

Σχολική Ψυχολογία

- διασύνδεση θεωρίας έρευνας εκπαίδευσης και συμβουλευτικής παρέμβασης στο σχολείο
=ανάπτυξη ενός μοντέλου στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα

Σχολική Ψυχολογία

- **Εφαρμοσμένος κλάδος** της ψυχολογίας άμεσα συνδεδεμένος με την **καθημερινή σχολική πραγματικότητα**
- **Ως επιστήμη & επάγγελμα** αφορά την παροχή υπηρεσιών σε **όλα τα μέλη** της ευρύτερης σχολικής κοινότητας (δηλ. *μαθητές όλων των ηλικιών, τις οικογένειες τους, εκπαιδευτικούς, τους φορείς & τις υπηρεσίες που εμπλέκονται στην εκπαίδευση*)

Ο σχολικός ψυχολόγος

- ασχολείται με τον εντοπισμό – την αντιμετώπιση:
  - α) των δυσκολιών μάθησης, ανάπτυξης & ψυχοκοινωνικής προσαρμογής στο σχολείο & στην οικογένεια,
  - β) με την πρόληψη & την προαγωγή της ψυχικής υγείας & ανθεκτικότητας του μαθητικού πληθυσμού & του συνόλου της σχολικής κοινότητας
  - γ) καθώς & με την προαγωγή συνεργασίας σχολείου οικογένειας-κοινότητας

Σχολική ψυχολογία

- Κλάδος με σταδιακά αναπτυσσόμενη ταυτότητα στο χώρο της ψυχολογίας
- Στα αρχικά στάδια ανάπτυξης δεν είχε δική της ταυτότητα σε ότι αφορά
  - την ειδική εκπαίδευση, το πεδίο εφαρμογής, τις άδειες επαγγέλματος
- γεγονός που συνέβαλε στη σύγχυση μεταξύ των όρων 'κλινική' & 'σχολική' Ψ (Fagan 1986a, Lambert 1993, Oakland 1993)
- ---τις 2 τελευταίες δεκαετίες σημαντικές αλλαγές σε όλους τους βασικούς τομείς που προσδιορίζουν την ειδικότητα της σχολικής Ψ (αλλαγές στον ρόλο, την απασχόληση, την παροχή σχολικών & ψυχολογικών υπηρεσιών, νομοθεσία & εκπαίδευση)---(Farrell, Jimerson & Oakland 2007)

Σχολική Ψ

- Η εξέλιξη της έχει επηρεαστεί στις διάφορες χώρες από οικονομικές, γεωγραφικές, γλωσσικές & πολιτισμικές ιδιαιτερότητες
- Μοντέλα έχουν χρησιμοποιηθεί για την σύγκριση της εξέλιξης της σε διάφορες χώρες με σκοπό την πρόβλεψη των μελλοντικών κατευθύνσεων (soo τα μοντέλα αυτά παρουσιάζουν περιορισμούς στην κατανόηση των διεθνιστικών διαφορών & παραγόντων που επηρεάζουν το ρόλο της σχολικής Ψ)
- Η ανάλυση **πλαίσιου του Fagan 1986a** παρουσιάζει μια πολύ χρήσιμη προσέγγιση της εξέλιξης της επιστήμης στις ΗΠΑ & σε διάφορες χώρες –η αλλαγή οφείλεται σε αλληλοεπιδράσεις παραγόντων όπως πιστοποίηση προγραμμάτων σπουδών, άδεια άσκησης επαγγέλματος, αντιλήψεις μαθητών για την παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας & εξελίξεις στην ψυχολογία & εκπαίδευση

Χατζηχρήστου 2000^α & Χατζηχρήστου 2002

- μετά από ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας προτείνει εννοιολογικό πλαίσιο το οποίο ενσωματώνει βασικούς τομείς που προσδιορίζουν την Σχολική Ψ. & αποτελεί σύνθεση διεθνικών αντιλήψεων σχετικά
- --καθορισμός του ρόλου & της ειδικότητας-επαγγελματική κατάρτιση
- --νομοθεσία –εθνικές ομοσπονδιακές & νομοθετικές ρυθμίσεις για την εκπαίδευση & παροχή υπηρεσιών
- --άδεια άσκησης επαγγέλματος
- --εκπαίδευση, κατάρτιση, ακαδημαϊκή αναγνώριση προγραμμάτων σπουδών
- --επιστημονικές εταιρείες & επαγγελματικοί σύλλογοι
- --πρακτική & επαγγελματική ταυτότητα

Σχολική ψυχολογία

- Η αυξημένη εκδήλωση των δυσκολιών μάθησης & συμπεριφοράς των παιδιών στο σχολείο -&- οι νέες κοινωνικές συνθήκες συνέβαλαν στον εντοπισμό των αναγκών των παιδιών, στην προσπάθεια άμεσης αντιμετώπισης & στην στροφή προς την ψυχολογία για παροχή βοήθειας
-
- --- έτσι έχουμε το πλαίσιο ανάπτυξης & ανάπτυξης της σχολικής ψυχολογίας ---

Σχολική Ψ στην Ευρώπη

- --Galton 1884 – ιδρύει το 1^ο ψυχομετρικό εργαστήριο –έμφαση στις ψυχολογικές διαφορές των μαθητών μέσω ψυχομετρικών & στατιστικών δεδομένων -δόθηκε το έναυσμα για την κατασκευή ΨΜ ΤΕΣΤ –νοημοσύνης
- Οι παράγοντες που ώθησαν στην ανάπτυξη της
- Σχολικής Ψυχολογίας
- --το ενδιαφέρον για την εκπαίδευση & η καθιέρωση της ως υποχρεωτική (Squires & Farrell, 2007)
- --η μελέτη της αναπτυξιακής πορείας των παιδιών
- --οι εξελίξεις στις ψυχομετρικές τεχνικές (Maliphant 1997)-έδωσαν την δυνατότητα παροχής εξατομικευμένης βοήθειας σε πιο αντικειμενικές βάσεις
- --παροχή δωρεάν εκπαίδευσης

Σχολική Ψ στην Αγγλία

- --στην ΜΒ είχαμε μεταρρυθμίσεις [Warnock report 1978 & Education Act 1981, SEN 2001] το εκπαιδευτικό σύστημα στην χώρα έδωσε την δυνατότητα σε όλους τους μαθητές να εκπαιδεύονται σε κανονικά σχολεία - λήψη μέτρων προς την κατεύθυνση αυτή
- Ο σχολικός ψυχολόγος = κάνει την ψυχολογική αξιολόγηση, φροντίζει την παροχή των έμμεσων υπηρεσιών στους μαθητές μέσα από την συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς & την οργάνωση προγραμμάτων πρόληψης ψυχικής υγείας (Dyson 1997)
- Εργάζεται σε τοπικές εκπαιδευτικές αρχές –επίσκεψη σε σχολεία & παροχή συμβουλευτικής σε γονείς & εκπαιδευτικούς δουλεύοντας άμεσα με τους μαθητές
- Εμπλοκή σε προγράμματα που λειτουργούν υποστηρικτικά στα σχολεία/αξιολόγηση προγραμμάτων, δεξιοτήτων & συμπεριφορών (Squires & Farrell 2007)

Παραδείγματα – στην Γερμανία & Ελβετία

- -- αναπτύχθηκαν προγράμματα πρόληψης & αντιμετώπισης κρίσεων με αφορμή την δολοφονία 15 μαθητών & δασκάλων στην Ερφούρτη από ανήλικο μαθητή
- -- από το 1990 υπάρχουν προγράμματα για χαρισματικούς μαθητές
- -- προγράμματα για την ενίσχυση της φοίτησης & την μείωση του % διαρροής των μαθητών μέσω κινήτρων & παρακολούθησης μαθημάτων (Dunkel 2007)
- -- η δουλειά των Rey & Piaget οδήγησε την σχολική ψυχολογία να ασχοληθεί με την ανάπτυξη των μαθητών σε όλα τα δημόσια και τα ειδικά σχολεία – αυτό επιτυγχάνεται μέσα από την αξιολόγηση των μαθητών & της πρότασης συγκεκριμένου τρόπου παρέμβασης (Scherer, Bosch, & Zeberli, 2007)

Παραδείγματα στην Γαλλία

- --Binet (1911) κλίμακα νοημοσύνης & (1947) ο βασικός σκοπός της σχολικής ψυχολογίας ήταν η μελέτη της ψυχολογικής ανάπτυξης και των ατομικών ψυχολογικών χαρακτηριστικών κάθε μαθητή –οδήγησε σε αύξηση των σχολικών ψυχολόγων στα σχολεία
- --(1950) στην Γκρενόμπλ καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους στο σχολικό πλαίσιο: είδη Σχολικών Ψυχολόγων
- Σχολικοί ψυχολόγοι στην πρωτοβάθμια (Σύλλογος Γάλλων Σχολικών Ψυχολόγων)
- Επαγγελματικοί σύμβουλοι –ψυχολόγοι στην δευτεροβάθμια
- εκπαίδευση & στα Πανεπιστήμια (Σύλλογος Γάλλων Επαγγελματικών Συμβούλων-Ψυχολόγων)
- Ψυχολόγοι σε ιδιωτικά καθολικά σχολεία (Εθνικός Σύλλογος Ψυχολόγων σε καθολικά σχολεία)

Σχολική ψυχολογία ΗΠΑ χωρίζεται σε περιόδους

- --α) ετερογενής (1860-1969) (Fagan & Wise 2000)
- *Κατά την περίοδο αυτή στο χώρο της σχολικής ψυχολογίας*
- *συνυπήρχαν ειδικοί από τον χώρο της εκπαίδευσης & ειδικοί από*
- *τον χώρο της ψυχολογίας – απασχόληση με την*
- *ψυχοπαιδαγωγική αξιολόγηση ώστε οι μαθητές να έχουν την*
- *εξειδικευμένη βοήθεια στις ειδικές τάξεις*
- --β) δεύτερη περίοδος (1970 μέχρι σήμερα)
- *Αύξηση των MA προγραμμάτων σχολικής Ψ, & διεύρυνση των*
- *κανονισμών που αφορούν την Σ.Ψ (παροχή συμβουλευτικής &*
- *εφαρμογή θεραπευτικών παρεμβάσεων & προγραμμάτων*
- *πρόληψης) –*
- --σημαντική επιρροή άσκησε η δουλειά των Hall & Witmer, ο
- *προσανατολισμός στην κλινική Ψ καθώς και η στροφή προς την*
- *ειδική αγωγή*

Σχολική ψυχολογία ΗΠΑ χωρίζεται σε περιόδους

- --κατά την ετερογενή περίοδο =έχουμε θέσπιση υποχρεωτικής εκπαίδευσης, διαφοροποίηση των μαθητών με ένταξη τους σε ειδικές τάξεις
- --από το 2001 = πάνω από 6.5 εκατομ. λαμβάνουν ειδική Εκπαίδευση, το 2005 το % έχει ανέρθει στο 50%
- --το 1946 έχουμε την ίδρυση του τομέα Σχολικής Ψυχολογίας APA (division 16) [Cobb, 1990, Fagan,1999, Fagan & Wise 2000, 2007]
- --το 1970-1980 ιδρύθηκε το NASP (National Association of School Psychologists)

Διεθνής πραγματικότητα

- --η διαχρονική εξέλιξη της σχολικής Ψ. είχε σαν
- αποτέλεσμα την σταδιακή της αυτονόμηση—

- Η σχολική, η κλινική, η συμβουλευτική ψυχολογία
- αποτελούν 3 από τους βασικότερους κλάδους
- εφαρμοσμένης ψυχολογίας
- **---Παράμετροι που χρησιμοποιούνται για την περιγραφή των κλάδων της ψυχολογίας---**
- *Πληθυσμοί στους οποίους απευθύνονται*
- *Είδος προβλημάτων που αντιμετωπίζουν*
- *Μέσα –διαδικασίες αξιολόγησης, διάγνωσης & παρέμβασης*
- *Επιστημονικό υπόβαθρο & κατάρτιση των επαγγελματιών κάθε κλάδου*

Κλινική Ψ

- --αντιμετωπίζει ευρύ φάσμα προβλημάτων ψυχικής υγείας του γενικού πληθυσμού
- -- ο κλινικός Ψ εργάζεται με άτομα ή με ομάδες (κυρίως ενηλίκους) & εστιάζεται σε γνωστικές συναισθηματικές διαταραχές, προβλήματα υγείας & κρίσεις σε ατομικό & οικογενειακό επίπεδο
- --το έργο του αποτελείται από ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις που αφορούν ατομικές ή ομαδικές θεραπείες, ψυχοθεραπεία ζεύγους, θεραπεία οικογένειας
- επίσης σχεδιάζει, εφαρμόζει και εποπτεύει προγράμματα σε νοσοκομεία, ασκεί διαλεκτική συμβουλευτική σε άλλους επαγγελματίες ψυχικής υγείας

Κλινική Ψ

- --οι μέθοδοι του περιλαμβάνουν = διαγνωστικά ΤΕΣΤ,
- ΤΕΣΤ προσωπικότητας, συνέντευξη, παρατήρηση
- --για την 'άσκηση' του επαγγέλματος χρειάζονται =
- γνώσεις ψυχολογίας, ψυχοπαθολογίας, γνώσεις
- ψυχομετρίας, ψυχοδιαγνωστικής, μεθοδολογία της
- έρευνας, και στατιστική

Συμβουλευτική Ψ

- --έμφαση σε ζητήματα ενδοπροσωπικής &
- διαπροσωπικής ανάπτυξης, επιδιώκει την διασφάλιση,
- βελτίωση της λειτουργικότητας των ανθρώπων κατά την
- διάρκεια της ζωής τους
- --απευθύνεται σε άτομα, ομάδες & οργανισμούς
- --τα προβλήματα που αντιμετωπίζει είναι =
- επαγγελματικά, εκπαιδευτικά, συναισθηματικά,
- κοινωνικά, εξελεγκτικά ή υγείας
- --το έργο του συμβουλευτικού ψυχολόγου= βοηθά τον
- συμβουλευόμενο να βελτιώσει την προσωπική του
- κατάσταση, να ανακουφιστεί από την λύπη, να επιλύσει
- τις συγκρούσεις, να αναπτύξει ικανότητα επίλυσης προβλημάτων
- & να μπορεί να παίρνει μόνος του αποφάσεις

Συμβουλευτική Ψ

- --οι τεχνικές –μέθοδοι περιλαμβάνουν =ατομική,
- ομαδική, οικογενειακή, & συστημική συμβουλευτική,
- ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις, παρεμβάσεις σε
- καταστάσεις κρίσεων, τεχνικές ψυχοδιαγνωστικής
- Αξιολόγησης, οργανωτική διαλεκτική συμβουλευτική
- κλινική εποπτεία & έρευνα

Σχολική Ψυχολογία

- --η βασική διάσταση του έργου του σχολικού ψυχολόγου είναι η ψυχολογική & ψυχοεκπαιδευτική αξιολόγηση των παιδιών προσχολικής-σχολικής & εφηβικής ηλικίας με σκοπό την αντιμετώπιση των μαθησιακών & ψυχοκοινωνικών δυσκολιών
- --ο σχολικός ψυχολόγος παρεμβαίνει συντονίζει & αξιολογεί προγράμματα πρωτογενούς, δευτερογενούς & τριτογενούς πρόληψης που εφαρμόζονται στην σχολική κοινότητα
- --παρέχει διαλεκτική συμβουλευτική σε γονείς – εκπαιδευτικούς άλλους επαγγελματίες που έχουν σχέση με την μάθηση, ψυχοκοινωνική προσαρμογή, διαχείριση κρίσεων & συνεργασία σχολείου-οικογένειας-κοινότητας

Σχολική Ψυχολογία

- **Προγράμματα πρωτογενούς πρόληψης** = στόχος η μείωση των περιστατικών σχολικής βίας, σεξουαλικής κακοποίησης, εγκυμοσύνης στην εφηβεία, καθώς και προγράμματα που προάγουν την ευημερία των παιδιών μέσα από κατάλληλες εκπαιδευτικές ρυθμίσεις
- **Προγράμματα δευτερογενούς πρόληψης** = στόχος η βοήθεια στους μαθητές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες επειδή βρίσκονται σε κάποιο μεταβατικό στάδιο –οι δυσκολίες αυτές επηρεάζουν τη σχολική τους επίδοση –π.χ. δυσχέρειες στις σχέσεις με τους συνομηλίκους, προβλήματα μάθησης, δυσκολίες συμπεριφοράς, δυσκολίες προσαρμογής μετά από υιοθεσία, θάνατο ή διαζύγιο

Σχολική Ψυχολογία

- --τα μέσα που χρησιμοποιεί σε ατομικό, ομαδικό ή συστημικό είναι τα διαγνωστικά τεστ =τεστ επίδοσης, ικανοτήτων, αξιολόγησης της κοινωνικής & συναισθηματικής επάρκειας των μαθητών, η παρατήρηση της συμπεριφοράς των παιδιών σε διάφορα πλαίσια, η συνέντευξη με τους γονείς, τους εκπαιδευτικούς ή άλλους ειδικούς
- -----
- --στην Βρετανία & στην Κύπρο η εκπαιδευτική ψυχολογία χρησιμοποιείται για να δηλώσει την εφαρμοσμένη ειδικότητα της σχολικής ψυχολογίας
- National Association of School Psychology, 1997, Oakland & Cunnigham, 1997, Paraskeuopoulos, 1992, Xtzichristou, 1995, 2000a, 2000b, 2003a, 2003b

Ο ρόλος του Σχολικού Ψυχολόγου πραγματοποιεί

- Ψυχολογική & ψυχοεκπαιδευτική αξιολόγηση =
- σε όλους τους τομείς της ανάπτυξης & προσαρμογής των παιδιών προσχολικής, σχολικής & εφηβικής ηλικίας καθώς και ενηλίκων που εμπλέκονται στην μάθηση & στην διαπαιδαγώγηση (δίνει έμφαση στο νοητικό, γνωστικό, ψυχοκινητικό, γλωσσικό, μαθησιακό, κινητικό & συναισθηματικό τομέα, προσωπικότητα, κοινωνικές δεξιότητες, σχολική επίδοση, επαγγελματικά ενδιαφέροντα, αξίες, ιδιαίτερες κλίσεις, ενδιαφέροντα)
- ---η αξιολόγηση αποσκοπεί
  - α) στον προσδιορισμό των δυσκολιών & των θετικών σημείων των παιδιών
  - β) στο σχεδιασμό & αξιολόγηση των παρεμβάσεων
  - γ) στον εντοπισμό των μαθητών που χρειάζονται ειδική εκπαίδευση, δ) στον εντοπισμό ψυχικών διαταραχών & ε) στην πρόληψη

παρεμβάσεις

- A) παρεμβάσεις σε ατομικό & ομαδικό επίπεδο = ατομική ή ομαδική συμβουλευτική για όλους τους τομείς της ανάπτυξης & προσαρμογής, ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις, διδασκαλία, συμβουλευτική εκπαιδευτικών-γονέων
- B) προγράμματα =
  - Πρωτογενούς πρόληψης –προαγωγή της ψυχικής υγείας –πρόληψη διαταραχών & προβλημάτων που αφορά τον μαθητικό πληθυσμό
  - Δευτερογενούς πρόληψης –συμβουλευτική υποστήριξη μαθητών που παρουσιάζουν δυσκολίες μάθησης & ψυχοκοινωνικής προσαρμογής, αντιμετωπίζουν κρίσεις στο οικογενειακό περιβάλλον ή βρίσκονται σε μεταβατικά στάδια προσαρμογής
  - Τριτογενούς πρόληψη –απευθύνονται σε μαθητές με σοβαρά προβλήματα & διαταραχές –διασφάλιση παροχής κατάλληλων – υποστηρικτικών υπηρεσιών από φορείς κοινότητας-πολιτείας

παρεμβάσεις

- Γ) προγράμματα & συμβουλευτική διαχείριση κρίσεων =
- αποβλέπει στην ψυχολογική υποστήριξη ατόμων, ομάδων ή συστημάτων που αντιμετωπίζουν κρίσεις
- ---οι κρίσεις αυτές εμφανίζονται στην οικογένεια (π.χ. θάνατος, ανεργία, εγκατάσταση σε άλλη χώρα) ή στο ευρύτερο περιβάλλον (φυσικές καταστροφές, ατυχήματα, τρομοκρατικές ενέργειες, οικονομική κρίση)
- *{Fagan & Wise 2000, Hatzichristou, 2004, Hatzichristou, Lampropoulou, Lykitsakou & Dimitropoulou, 2010, Xatzichristou, Kougioumtzakis, Anagnostopoulos & Papaligoura, 2011}*

Διαλεκτική συμβουλευτική =

- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στους εκπαιδευτικούς, γονείς, συλλόγους γονέων, άλλους επαγγελματίες σε τοπικό εθνικό & διεθνές επίπεδο
- [συνεργασία] με τους εκπαιδευτικούς σε πλαίσιο συνεργατικής σχέσης αποσκοπώντας α) στην στήριξη & αντιμετώπιση των προβλημάτων ενός ή περισσότερων πελατών, β) στην συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς για τον σχεδιασμό & εφαρμογή προγραμμάτων παρέμβασης, γ) στην παροχή βοήθειας προς τους συμβουλευομένους, δ) ανάπτυξη δεξιοτήτων των συμβουλευομένων για να ανταποκριθούν σε παρόμοια προβλήματα στο μέλλον, ε) ενίσχυση συνεργασίας εκπαιδευτικών, γονέων & φορέων της κοινότητας

Σχεδιασμός εφαρμογή συντονισμός & αξιολόγηση

- προγραμμάτων
- Εκπαίδευση, επιμόρφωση & ευαισθητοποίηση ατόμων και ομάδων αναφορικά με τον μαθησιακό τομέα, τον τομέα ψυχοκοινωνικής προσαρμογής, διαχείριση κρίσεων, τις οργανωτικές & διοικητικές αλλαγές
- Έρευνα, αξιολόγηση - παρεμβάσεων, - αναγκών σε συγκεκριμένα συστήματα, - αποτελεσματικότητα παρεμβατικών προγραμμάτων, σχεδιασμό – διεξαγωγή επιδημιολογικών μελετών, παροχή νέας γνώσης σε θέματα μάθησης & συμπεριφοράς μαθητών, αξιολόγηση προγραμμάτων σε πλαίσιο εκπαιδευτικών Μεταρρυθμίσεων
- Εποπτεία – εκπροσώπηση υποστήριξη στο πλαίσιο εκπαιδευτικού – κοινωνικού συστήματος

Πολυπολιτισμική Σχολική Ψυχολογία

- Προσέγγιση της πολυπολιτισμικότητας στα πλαίσια της σχολική ψυχολογίας
- «πολυπολιτισμικός-multicultural» δεν θα πρέπει να συγχέεται με τον όρο «διαπολιτισμικός-cross cultural»
- **«πολυπολιτισμικός-multicultural» = ένα σύνολο αποτελούμενο από περισσότερα των δύο πολιτισμικά στοιχεία**
- **«culture»** = ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στοιχεία ομάδων του πληθυσμού που διαφέρουν μεταξύ τους όχι μόνον ως προς την πολιτισμική καταγωγή αλλά & ως προς τις διαστάσεις όπως το φύλο, την ηλικία, το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο, τη θρησκεία – κάθε μία από αυτές τις ομάδες έχει κάποια χαρακτηριστικά μια κοινή κουλτούρα, η οποία θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τον σχεδιασμό παρεμβάσεων από τους ειδικούς

Πολυπολιτισμική Σχολική Ψυχολογία

- (Frisby & Reynolds 2005, & Oakland, 2005)
- **ο πολιτισμός και η κουλτούρα** αναφέρονται σε κοινά χαρακτηριστικά που συνδέουν τα μέλη μιας ομάδας
- Τα κοινά αυτά χαρακτηριστικά κατηγοριοποιούνται σε τρία επίπεδα:
  - **A) πρώτο επίπεδο** = βιολογικά & φυσικά χαρακτηριστικά
  - **B) δεύτερο επίπεδο** = κοινές αξίες, στόχοι, στάσεις και πεποιθήσεις
  - **Γ) τρίτο επίπεδο** = διατροφικές, ενδυματολογικές συνήθειες, αντιλήψεις και συμπεριφορές σχετικά με την εργασία, το γάμο, την ανατροφή των παιδιών

Πολυπολιτισμική Σχολική Ψυχολογία

- Αποτελεί εξειδίκευση της σχολικής ψυχολογίας (Hyaman,2005)
- συμβάλλει στην εκπαίδευση παιδιών σε πολυπολιτισμικά πλαίσια μέσα από έρευνα & παρεμβάσεις στο χώρο του σχολείου
- η πολυπολιτισμική επάρκεια του σχολικού ψυχολόγου αφορά την διαγνωστική αξιολόγηση, την πρόληψη, την παρέμβαση, την συμβουλευτική καθώς την εκπαίδευση του, & την αξιολόγηση του έργου του
- ενθαρρύνει τις πολυπολιτισμικές δράσεις στην εκπαίδευση των παιδιών στο πλαίσιο ενός διαθεματικού αναλυτικού προγράμματος σπουδών
- ευαισθητοποιεί όλο το προσωπικό του σχολείου σε θέματα πολυπολιτισμικότητας
- προσαρμογή των ψυχομετρικών εργαλείων στα πολιτισμικά στοιχεία των μαθητών

Στην Πολυπολιτισμική Σχολική Ψυχολογία

- Εξετάζεται η σχέση του ατόμου με το φυσικό & ανθρωπογενές περιβάλλον στο οποίο ζεί, προκειμένου να γίνει κατανοητή η ανάπτυξη & η συμπεριφορά του
- δεν υπάρχουν βιολογικές διαφορές μεταξύ των παιδιών από διαφορετικούς πολιτισμούς αναφορικά με τη διαδικασία μάθησης & προσωπικής ανάπτυξης

Παροχή ψυχολογικών υπηρεσιών στη σχολική κοινότητα

- Δύο δομές παροχής υπηρεσιών έχουν διαμορφωθεί
- A) σχολικές ψυχολογικές υπηρεσίες = υπηρεσίες που παρέχονται στους μαθητές & στις οικογένειες στο χώρο του σχολείου – χρηματοδότηση γίνεται είτε από το σχολείο = εσωτερικές οργανωμένες δομές στα σχολεία είτε από εξωτερικούς παράγοντες
- σε όλες τις χώρες οι σχολικές ψυχολογικές υπηρεσίες είναι συνδεδεμένες με την ειδική αγωγή & κυρίως με την ψυχοδιαγνωστική & τα τεστ
- ο σκοπός είναι η παροχή κατάλληλης εκπαιδευτικής & ψυχολογικής υποστήριξης σε μαθητές με ειδικές ανάγκες & περισσότερο σε εκείνους που αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες (Squires & Farrell 2007, Παναγιώτου, 2000, Ehrhardt-Padgget, Hatzichristou, Kitson, & Meyers, 2004)

Παροχή ψυχολογικών υπηρεσιών στη σχολική κοινότητα

- **B) Υπηρεσίες παρεχόμενες από την κοινότητα =**
συνεργασία των υπηρεσιών των κοινοτήτων, των δήμων και των πανεπιστημιακών κέντρων με τα σχολεία –οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται σε κοινοτικά ή πανεπιστημιακά κέντρα ή στα σχολεία
- σε πολλές χώρες έχει καταχωρηθεί νομοθετικά & θεσμικά η συνεργασία αυτή –η υλοποίηση αυτή βασίζεται σε μια κοινή διοικητική δομή –σύνδεση του σχολείου με τις υπηρεσίες αυτές

Επαγγελματική κατάρτιση

- 1948 –Unesco-Γενεύη συμμετοχή 48 χωρών =σκοπός του συνεδρίου ήταν η διερεύνηση των μεθόδων που χρησιμοποιούν τα ΥΠΑΙΔ για την προαγωγή & την ανάπτυξη των σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών
- διαπιστώθηκε ότι οι σχολικοί ψυχολόγοι εστιάζουν στον εντοπισμό των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες & νοητική υστέρηση, στην εκπαιδευτική καθοδήγηση & στον επαγγελματικό προσανατολισμό
- σε έρευνα του 1992 διαπιστώθηκε ότι η Σχολική Ψ είναι εδραιωμένη ειδικότητα με προγράμματα εκπαίδευσης σε κολέγια & πανεπιστήμια
- το γενικότερο επίπεδο ανάπτυξης της Σχολικής Ψ διαφέρει μεταξύ 54 χωρών

Επαγγελματική κατάρτιση

- έχει αναπτυχθεί σε 20 χώρες (Βόρεια Αμερική, Κεντρική & Βόρεια Ευρώπη και Ισραήλ)
- αναπτύσσεται ταχύτατα σε 25 χώρες & βρίσκεται στην αρχή στις υπόλοιπες χώρες (the Handbook of International School Psychology, Jimerson, Oakland & Farrell, 2007)
- υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ του «**πραγματικού ρόλου**» του Σχ. ψυχολόγου με έμφαση στην παροχή των άμεσων ψυχολογικών υπηρεσιών & του «**επιθυμητού ρόλου**» με έμφαση στην παροχή των έμμεσων υπηρεσιών {Reaschly & Wilson, 1995, Watkin, Tipton, Manus & Hunton-Shoup, 1991}

Επαγγελματική κατάρτιση

- **Οι σχολικοί Ψ κατέχουν** τις θεωρίες & τα εμπειρικά ευρήματα της εξελεγκτικής –της κοινωνικής ψυχολογίας & της εξελεγκτικής ψυχοπαθολογίας σε ποικίλα πολιτισμικά πλαίσια όπως και τις θεωρίες που αφορούν την μάθηση, την αποτελεσματική διδασκαλία, τα αποτελεσματικά σχολεία, & τους οικογενειακούς –γονεϊκούς τρόπους διαπαιδαγώγησης
- **Προσεγγίζουν την ανάπτυξη** των παιδιών μέσα από ποικίλες θεωρητικές οπτικές –λαμβάνουν υπόψη τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα ώστε να χειριστούν αποτελεσματικά τα γνωστικά, συναισθηματικά προβλήματα & τα προβλήματα συμπεριφοράς που αντιμετωπίζουν τα παιδιά κατά την φοίτηση τους στο σχολείο

Επαγγελματική κατάρτιση

- Τέλος θα πρέπει να γνωρίζουν εις βάθος την ψυχομετρία με εφαρμογές στατιστικής μεθοδολογίας ώστε να είναι σε θέση
  - α) να σχεδιάσουν και να αξιολογήσουν σταθμισμένα και μη σταθμισμένα ψυχοτεχνικά μέσα –ιδιαίτερα όταν απαιτείται η αξιολόγηση ατόμων διαφορετικής πολιτισμικής, γλωσσικής προέλευσης &
  - β) να αξιολογήσουν καινοτόμα προγράμματα στην τάξη, ή να αξιολογήσουν πολυδύναμες υπηρεσίες ή εκπαιδευτικές –ψυχολογικές παρεμβάσεις

Σχολική Ψυχολογία –Ελληνική Εμπειρία

- η εξέλιξη της ψυχολογίας στην Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ακολουθεί παρόμοια πορεία με εκείνη των άλλων χωρών
- ετερογενή περίοδο που τελειώνει τον 20ο αιώνα & γνήσια περίοδο που ξεκινά με την νέα χιλιετία
- τα τελευταία χρόνια έχει ξεκινήσει σταδιακή εξελικτική διαδικασία αναφορικά με τον προσδιορισμό του ρόλου του σχολικού ψυχολόγου, την ανάπτυξη του κλάδου, & την παροχή ψυχολογικών υπηρεσιών στο σχολείο
- η εξέλιξη αυτή αφορά τους τομείς του εννοιολογικού πλαισίου, με βασικά χαρακτηριστικά την ίδρυση αυτόνομων τμημάτων & προγραμμάτων σχολικής ψυχολογίας στα πανεπιστήμια, τη νομοθεσία που συμπεριέλαβε θέσεις ψυχολόγων στα ειδικά σχολεία & στα ΚΕΔΔΥ, την αύξηση της βιβλιογραφίας & την ανάπτυξη παροχής σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών

Σχολική Ψυχολογία –Ελληνική Εμπειρία

- ο θεσμός του σχολικού ψυχολόγου καθιερώθηκε με το νόμο 1566/85 –αρχικά δημιουργήθηκαν 50 οργανικές θέσεις για ψυχολόγους
- τα καθήκοντα του σχολικού ψυχολόγου είναι =
  - Αξιολογεί όλους τους μαθητές των ειδικών σχολείων – προσφέρει τις υπηρεσίες του τουλάχιστον 2 φορές το χρόνο & όταν απαιτείται κάνοντας χρήση ψυχοτεχνικών μέσω και μεθόδων
  - συνεργάζεται με το προσωπικό των σχολείων καθορίζει μαζί τους τρόπους –προγράμματα για την επιτυχή ψυχοπαιδαγωγική & ψυχοθεραπευτική αντιμετώπιση των παιδιών ανάλογα με τις ανάγκες & τις δυνατότητες τους

Σχολική Ψυχολογία –Ελληνική Εμπειρία

- συνεργάζεται με τους γονείς σε ατομική & συλλογική βάση –δίνει οδηγίες για την αντιμετώπιση των αναγκών των παιδιών στο σπίτι σε συνδυασμό με τις σχετικές προσπάθειες στο σχολείο, ενημερώνει, διαφωτίζει για γενικότερα θέματα ειδικής αγωγής, παρέχει υποστήριξη
- ενημερώνει συστηματικά τον ατομικό φάκελο κάθε μαθητή –ανταλλάσσει απόψεις & συμπεράσματα για κάθε ατομική περίπτωση με το επιστημονικό προσωπικό του σχολείου

Παροχή Σχολικών Ψυχολογικών υπηρεσιών

- Οι ψυχολόγοι εργάζονται μόνο σε δημόσια ειδικά σχολεία ενώ στα δημόσια κανονικά σχολεία δεν υπάρχουν σχολικές ψυχολογικές υπηρεσίες
- Σχολικές Ψ υπηρεσίες υπάρχουν σε ορισμένα ιδιωτικά σχολεία στην Θεσ/νίκη & Αθήνα
- Ν 2817/2000 (ΦΕΚ 78Α) προβλέπει 149 θέσεις σχολικών ψυχολόγων στα ΚΔΑΥ στις έδρες νομών & επαρχιών
- Ν3699/2008 αντικαθιστά τα ΚΔΑΥ με τα ΚΕΔΔΥ =παρέχουν υπηρεσίες αξιολόγησης, διάγνωσης υποστήριξης σε μαθητές από 4-22 ετών με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες –υπάγονται σε κατά τόπους περιφερειακές διευθύνσεις εκπαίδευσης –απασχολούν σχολικούς & άλλους ψυχολόγους

Σχολική Ψυχολογία –Ελληνική Εμπειρία

- Στο Υπουργείο Παιδείας & Πολιτισμού της Κύπρου υπάρχει Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας – όπου οι ψυχολόγοι παρέχουν τις υπηρεσίες στα δημόσια κανονικά σχολεία
- Συμβουλευτικές-ψυχολογικές υπηρεσίες στο σχολείο παρέχονται από ορισμένα ιατροπαιδαγωγικά κέντρα, κέντρα ψυχικής υγείας, συμβουλευτικούς σταθμούς δήμων, ή κέντρα ψυχολογίας πανεπιστημίων

Σχολική Ψυχολογία –Ελληνική Εμπειρία

- Η διασύνδεση πανεπιστημίων, σχολείων και κοινότητας έχει διαμορφώσει ένα μοντέλο διασύνδεσης της θεωρίας, της έρευνας & της πρακτικής εφαρμογής = με αποτέλεσμα να έχουν ιδρυθεί κέντρα σχολικής ψυχολογίας στο πανεπιστήμιο όπου σχεδιάζονται & εφαρμόζονται συμβουλευτικά προγράμματα σε σχολεία & ιδρύματα
- **ΣΟΣ** (η εκπαίδευση & η κατάρτιση των ψυχολόγων που δουλεύουν σε σχολεία έχει γίνει στο εξωτερικό κατά κύριο λόγο σε ευρωπαϊκές χώρες ή στις ΗΠΑ – συνήθως δεν έχουν αντικείμενο σχολική Ψ αλλά κλινική, εξελεγκτική ή συμβουλευτική)
- *[Μόττη-Στεφανίδη, Μπεζεβέγκης & Γιαννίτσας, 1998, Μπεζεβέγξης & Γιαννίτσας 2000,Χασάπη 2003, Χατζηχρήστου, Χασάπη, Λαμπροπούλου & Γιαβρίμης 2003]*

Σχολική Ψυχολογία –Ελληνική Εμπειρία

- Η έρευνα [Μπεζεβέγκης & Γιαννίτσας 2000,] έδειξε ότι οι ψυχολόγοι που δουλεύουν σε ειδικά σχολεία ΑΣΜΕΑΕ και σε ΙΚ παρέχουν υπηρεσίες σε μαθητές με ετερογενής θεωρητικό υπόβαθρο, ενώ η διαγνωστική και θεραπευτική-συμβουλευτική διαδικασία ακολουθεί το κλινικό μοντέλο με παρεμβάσεις που επικεντρώνονται σε επίπεδα δευτερογενούς & τριτογενούς θεραπείας και όχι πρόληψης
- συγκεκριμένα = χρησιμοποιούν ποικίλα ψυχομετρικά μέσα διάγνωσης, λίστες βασικών δεξιοτήτων & το WISC, με μικρό % εξειδίκευσης στην χρήση των ψυχομετρικών εργαλείων, στα ΙΚ κάνουν χρήση δυο βασικών συστημάτων ταξινόμησης DSM or ICD ενώ στα σχολεία δεν υπάρχουν συστήματα ταξινόμησης, κατά την διαγνωστική διαδικασία χρησιμοποιούνται

Σχολική Ψυχολογία –Ελληνική Εμπειρία

- η συστημική ή ψυχοδυναμική προσέγγιση στα ΙΚ, ενώ στα σχολεία χρησιμοποιείται κυρίως η συμπεριφοριστική – ψυχοδυναμική προσέγγιση
- κατά την συμβουλευτική-θεραπευτική διαδικασία στα ΙΚ και πάλι χρησιμοποιείται κυρίως η συστημική ή ψυχοδυναμική προσέγγιση ενώ στα σχολεία η συμπεριφοριστική – ψυχοδυναμική προσέγγιση –με πολύ λιγότερο χρήση της γνωστικής
- σημαντικό πρόβλημα υπάρχει στην συνεργασία των μελών της ομάδας & την λειτουργία, λόγω ελλιπής υποδομής & μέσων, απουσία υποστηρικτικών δομών, ασάφεια ως προς τον καταμερισμό των ευθυνών, & το διαφορετικό θεωρητικό υπόβαθρο των ειδικών όσο αφορά την διάγνωση & την θεραπεία

Σχολική Ψυχολογία –Ελληνική Εμπειρία

- Έρευνα [Χατζηχρήστου, Χασάπη, Λαμπροπούλου & Γιαβρίμη 2003] για τις αντιλήψεις των Ελλήνων ψυχολόγων που εργάζονται σε σχολικά πλαίσια έδειξε =
- ότι ο «ιδανικός ρόλος» για τους σχολικούς ψ περιλαμβάνει κυρίως διαλεκτική συμβουλευτική με γονείς & εκπαιδευτικούς, καθώς και με το προσωπικό του σχολείου και τους μαθητές **αντίθετα** η ψυχοδιαγνωστική αξιολόγηση βρισκόταν χαμηλά στην ιεραρχία του «ιδανικού ρόλου»

Σχολική Ψυχολογία –Ελληνική Εμπειρία

- Στο πλαίσιο της παροχής ψυχολογικών υπηρεσιών & προαγωγής της ψυχικής υγείας η Χατζηχρήστου (1998) πρότεινε ένα εννοιολογικό πλαίσιο το οποίο ενώνει – συνθέτει διάφορες διαστάσεις & τομείς της σχολικής ψυχολογίας
- Το πλαίσιο αυτό οδήγησε σε ένα μοντέλο εναλλακτικών σχολικών ψυχολογικών ερευνών το οποίο αποτελείται από 4 εξελεγκτικές φάσεις – οι 3 πρώτες φάσεις βασίζονται σε εμπειρική έρευνα και αποτελούν το υπόβαθρο για τον σχεδιασμό παρεμβατικών προγραμμάτων σε σχολεία – ιδιαίτερα η Τρίτη φάση αποσκοπεί στην διερεύνηση των αντιλήψεων για την παροχή συμβουλευτικών ψυχολογικών υπηρεσιών στα σχολεία για το ρόλο των ψυχολόγων και την αξιολόγηση των αναγκών στα σχολεία & Ιδρύματα όπου έχουν εφαρμοστεί τα προγράμματα

Σχολική Ψυχολογία –Ελληνική Εμπειρία

- Είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουμε την αντίληψη & την στάση του συνόλου της σχολικής κοινότητας απέναντι στο σχολικό Ψ
- Ένα μεγάλο μέρος ερευνών διεθνώς αφορά την αντίληψη των εκπαιδευτικών σχετικά με την παροχή των ψυχολογικών υπηρεσιών στο σχολικό πλαίσιο – ελάχιστες έρευνες έχουν γίνει για τις αντίστοιχες αντιλήψεις των μαθητών
- Γενικά έχουμε μετακίνηση από την δυσπιστία & την έλλειψη εμπιστοσύνης στην προοδευτική αναγνώριση της αναγκαιότητας της συνεργασίας & του πολυδιάστατου ρόλου του σχολικού ψυχολόγου {Χατζηχρήστου 2005α}

Σχολική Ψυχολογία – [Αντιλήψεις μαθητών]

- **Συμμετείχαν 537 μαθητές 49% κορίτσια & 51% αγόρια** – οι μαθητές φοιτούσαν σε σχολεία τα οποία δεν παρέχονταν ψυχολογικές υπηρεσίες
- Δομήθηκε ερωτηματολόγιο από το Κέντρο Έρευνας & Εφαρμογών Σχολικής Ψυχολογίας του Τομέα Ψ του Πανεπιστημίου Αθηνών
- **Οι θεματικές ενότητες =**
  - α) αναγκαιότητα παροχής σχολικών ΨΥ για μαθητές,
  - β) θέματα για συμβουλευτική,
  - γ) τρόποι επίλυσης προβλημάτων,
  - δ) αναζήτηση υποστηρικτικών δομών,
  - ε) στάσεις απέναντι στο ρόλο του σχολικού ψυχολόγου
- **Από την στατιστική ανάλυση αναδύθηκαν οι παράγοντες =**
  - α) αντιλήψεις –συναισθήματα για την παροχή άμεσων ΨΥ σε θέματα ενδοπροσωπικής & διαπροσωπικής προσαρμογής,
  - β) αντιλήψεις –συναισθήματα για την παροχή έμμεσων ΨΥ σε θέματα που αφορούν το σχολείο ,
  - γ) θέματα που απασχολούν του μαθητές,
  - δ) συναισθήματα μαθητών για την παραπομπή

Σχολική Ψυχολογία – Αντιλήψεις μαθητών

- Οι μαθητές αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα της παροχής ΧΥ στο χώρο του σχολείου
- Υπογραμμίζουν την συνεργασία με τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς
- Θέλουν να υπάρχουν υποστηρικτικά δίκτυα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων τους χωρίς έκφραση αρνητικών συναισθημάτων για την παραπομπή
- Πιστεύουν ότι ο Σχολικός Ψ θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που δεν αφορούν τον σχολικό προσανατολισμό όπως σχέση με τους εκπαιδευτικούς, με τον εαυτό τους, γονείς, φίλους, με το άλλο φύλο
- Τα κορίτσια περισσότερο από τα αγόρια πιστεύουν ότι ο Σχολ. Ψ θα του βοηθήσει στην αντιμετώπιση των ΜΔ και των δυσκολιών με τον εαυτό τους & τους άλλους
- Οι μαθητές Δ/θμιας πιστεύουν ότι ο Σχολ Ψ είναι απαραίτητος στην Α/θμια εκπαίδευση κυρίως

Σχολική Ψυχολογία –[αντιλήψεις εκπαιδευτικών]

- Συμμετείχαν 305 εκπαιδευτικοί -107 άνδρες &198 γυναίκες
- **Εφαρμογή ερωτηματολογίου με 5 θεματικές ενότητες =**
  - α) εμπειρία εκπαιδευτικών από συνεργασία τους με Σχολ. Ψ
  - β) προβλήματα & δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί & η συνεργασία με τον Σχολ. Ψ
  - γ) οι αντιλήψεις τους για την παροχή σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών
  - δ) οι αντιλήψεις των μαθητών τους για την παροχή υπηρεσιών από τον σχολικό Ψ.
  - ε) οι αντιλήψεις και οι στάσεις των γονέων τους για τον ρόλο των σχολικών Ψ

Σχολική Ψυχολογία – αντιλήψεις εκπαιδευτικών

- **Από την ανάλυση δεδομένων προέκυψαν 5 παράγοντες =**
  - Α) παροχή ‘άμεσων’ ψυχολογικών υπηρεσιών
  - Β) αναγκαιότητα παροχής ψυχολογικών υπηρεσιών
  - Γ) παροχή έμμεσων ψυχολογικών υπηρεσιών
  - Δ) αντιλήψεις εκπαιδευτικών για την στάση γονέων-μαθητών
  - Ε) αντιλήψεις εκπαιδευτικών για την στάση των μαθητών στην παραπομπή τους σε σχολικό ψυχολόγο

Σχολική Ψυχολογία – αντιλήψεις εκπαιδευτικών

- **Τα ακόλουθα αποτελέσματα προέκυψαν =**
  - οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα της παροχής σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών που δεν περιορίζονται σε αξιολόγηση αλλά & στην στήριξη & συμβουλευτική γονέων –μαθητών-ιδίων
  - θεωρούν σημαντική την βοήθεια των Σχολ. Ψ ιδίως για τα παιδιά που αντιμετωπίζουν συναισθηματικές δυσκολίες
  - θεωρούν ότι οι γονείς & οι μαθητές έχουν περισσότερες επιφυλάξεις για την παροχή των ψυχολογικών υπηρεσιών
  - οι γυναίκες εκπαιδευτικοί είναι πιο ευαισθητοποιημένες στο θέμα παροχής υπηρεσιών από τους σχολ. Ψ

Σχολική Ψυχολογία –αντιλήψεις εκπαιδευτικών

- Οι εκπαιδευτικοί της Α/θμιας πιστεύουν περισσότερο από τους εκπαιδευτικούς της Δ/θμιας ότι η παραπομπή ενός μαθητή σε σχολικό Ψ. προκύπτει από ενδιαφέρον του εκπαιδευτικού για τον τυχόν πρόβλημα που τον απασχολεί
- Θεωρούν ότι οι μαθητές σκέφτονται θετικά όταν οι εκπαιδευτικοί τους παραπέμπουν σε σχολικούς Ψ.

Σχολική Ψυχολογία – [αντιλήψεις γονέων]

- Συμμετείχαν 321 γονείς - 247 μητέρες & 74 πατέρες
- Το ερωτηματολόγιο είχε τις παρακάτω θεματικές ενότητες =
  - α) αντιλήψεις γονέων σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά τους & τους τρόπους αντιμετώπισης τους,
  - β) αντιλήψεις για την σημασία & ρόλο του σχολικού ψυχολόγου – για τις στάσεις εκπαιδευτικών & μαθητών απέναντι στον σχολικό ψυχολόγο,
  - γ) προσδοκίες, σκέψεις, συναισθήματα των γονέων ως αφορά την παροχή σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών,
  - δ) προσδοκίες, σκέψεις –συναισθήματα των γονέων για το ρόλο των σχολ. Ψυχολόγων σε πιο προσωπικό-οικογενειακό επίπεδο

Σχολική Ψυχολογία – αντιλήψεις γονέων

- **Οι παράγοντες που προέκυψαν από την ανάλυση των δεδομένων ήταν =**
  - Α) άμεσες ψυχολογικές υπηρεσίες, β) συνεργασία γονέων-σχολικών ψυχολόγων, γ) αντιλήψεις γονέων όσον αφορά τις στάσεις μαθητών & εκπαιδευτικών απέναντι στο σχολικό ψυχολόγο, δ) ο ρόλος του σχολικού ψυχολόγου
- **Τα αποτελέσματα που προέκυψαν ήταν =**

Σχολική Ψυχολογία – αντιλήψεις γονέων

- οι γονείς έχουν θετική στάση απέναντι στους σχολικούς Ψ. –αποζητούν την παροχή ψυχολογικών –συμβουλευτικών υπηρεσιών στο σχολείο
- θεωρούν ότι η συνεργασία με τον Σχολ. Ψ μπορεί να αποβεί ωφέλιμη & να οδηγήσει σε βελτίωση σε διάφορα ζητήματα όπως σχέσεις γονέων με το παιδί & μεταξύ τους σχέση
- πιστεύουν ότι και οι εκπαιδευτικοί & μαθητές θεωρούν απαραίτητη την παροχή σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών
- είναι αρκετά ενημερωμένοι για τον ρόλο των σχολικών ψυχολόγων- αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα να παρέχονται υπηρεσίες που προάγουν την πρόληψη στο σχολείο –το θεωρούν ως βασική δράση του σχολικού ψυχολόγου
- έχουν θετικά συναισθήματα για την μεταξύ τους συνεργασία με σχολικό Ψ.

Σχολική Ψυχολογία – διαφορές στις αντιλήψεις των δύο ομάδων

- **1η διαφορά** =

- Οι γονείς & οι μαθητές δείχνουν να έχουν θετικά συναισθήματα έναντι στους σχολικούς ψυχολόγους
- Οι εκπαιδευτικοί όμως φαίνεται να υποστηρίζουν ότι οι γονείς και οι μαθητές είναι επιφυλακτικοί απέναντι στους σχολικούς ψυχολόγους

- **2η διαφορά** =

- Οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι αν παραπέμψουν έναν μαθητή, ο μαθητής αυτός θα σκεφτεί ότι ο εκπαιδευτικός του τον παρέπεμψε γιατί νοιάζεται γι' αυτόν
- Ο μαθητής όμως εάν παραπεμφθεί σκέφτεται ότι ο εκπαιδευτικός του έκανε την παραπομπή γιατί πιστεύει ότι έχει κάποιο σοβαρό πρόβλημα

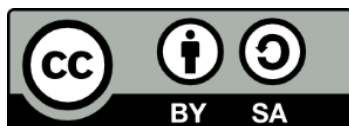
Σχολική Ψυχολογία – αντιλήψεις σχολικών μονάδων όπου υπάρχει παροχή ψυχολογικών υπηρεσιών

- Επιβεβαίωση της χρησιμότητας & της αποτελεσματικότητας των ψυχολογικών υπηρεσιών στο σύνολο της σχολικής κοινότητας

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

